

September 2008

Redactieleden:

Hessel vd Pal
Rien Jansen
Joop Melchers
J. vd Meulen
Ynte Kuipers
Wim Gerrits

Eindredactie:
Janette Everse
Tunkershof 4
8574TD
Bakhuizen

In dit nummer:

“Visie” Dorps-
belang Bakhui-
zen, Mirns en
Rijs

Op ‘e Hichte

De krant voor Bakhuizen, Mirns en Rijs

Goed nieuws

Hallo beste mensen,

Na een paar jaar van stilte hier dan weer ons dorps - en omstreken - krantje **Op ‘e Hichte**. Wij (enkele enthousiaste dorpsbewoners) gaan proberen om nieuw leven te blazen in dit nieuwsblaadje. Dit overigens op verzoek van veel mensen die het toch gemist hebben de laatste jaren. Vooral het doen en laten van gemeente, dorps besturen, en verenigingen waren de laatste jaren niet duidelijk voor de meeste mensen die geen vergaderingen bijwonen. De opzet is om Op ‘e Hichte ongeveer om de twee maanden uit te laten komen. Waarom onge-veer? Goeie vraag! Omdat wij dan de recente gebeurtenissen nog actueel in ons blaadje kunnen zetten, en ons dus aanpassen aan het nieuws, zo goed mogelijk.

Vandaar dat wij niet om het kwartaal maar om de twee maanden uitkomen. Wij hopen dat u veel leesplezier zult beleven aan deze nieuwe aanpak. En wij van onze kant zullen er alles aan doen u **OP ‘E HICHTE** te houden. Mocht u nieuws hebben, dat de moeite waard is om in ons krantje te zetten, aarzel dan niet maar stuur het naar onze redactie en het komt in de krant!

B.v.b. onze dank.

Het adres voor ingezonden stukken is:
op.e.hichte@bakhuizen.nl
of Tunkershof 4 Bakhuizen

In deze nieuwe Op ‘e Hichte staat alleen het concept van de Dorpsvisie. Het is de bedoeling om deze visie aandachtig door te lezen. Indien u commentaar heeft op de inhoud of u heeft e.e.a. toe te voegen, graag schriftelijk reageren bij het bestuur van Dorpsbelang, vóór 1 oktober 2008.

“VISIE” Dorpsbelang Bakhuizen, Mirns en Rijs

1.2 Werkwijze

Bij het totstandkomen van deze visie is het volgende traject doorlopen:

- Najaar 2007: Enquête onder bewoners en vrijwilligers in het kader van de WMO-pilot “De Lijmpot” m.m.v. Sandra Ordeman van Timpaan Welzijn uit Sneek.
- Mondelinge en schriftelijke ondersteuning van Titus Sijmonsma van Doarpswurk.
- Vaststellen items voor keukentafelgesprekken.
- Maart/april 2008: Het houden van de keukentafelgesprekken met vertegenwoordigers van de buurtverenigingen, de ondernemersvereniging, de directeur van Wonen Zuidwest Friesland en de gemeente-coördinator.
- Reflectie daarvan met de deelnemers.
- De basisschooljeugd laten meedenken over de toekomst van BMR.
- Het maken van een samenvatting van de inhoud van deze gesprekken.
- Opstellen van een conceptvisie op basis van deze samenvatting.
- Presentatie conceptvisie aan de bewoners d.m.v. publicatie in de dorpskrant “Op ‘e Hichte” met het verzoek op aanvullend commentaar.
- Presentatie definitieve versie tijdens het jubileum “100 jaar BMR”.

1.3 Doel

Deze dorpsvisie geeft aan wat inwoners van Bakhuizen, Mirns en Rijs als gewenste ontwikkelingen zien voor de komende 10 á 15 jaar. De visie dient als leidraad voor het beleid van het bestuur van de Vereniging voor Dorpsbelangen Bakhuizen, Mirns en Rijs en voor intern gebruik door de bewoners.

Aangezien alle inwoners van onze dorpen inspraak gehad kunnen hebben bij het totstandkomen, kan deze visie door de Gemeente Gaasterlân-Sleat en Provinciale Staten gebruikt worden bij besluitvorming over deze regio.

In de bestaande overlegstructuren met de gemeente, het jaarlijks overleg met het college van B & W en het halfjaarlijkse overleg in het kader van Gebiedsgebonden Werken zal deze dorpsvisie een grote rol gaan spelen.

Aanbevelingen lijmpotenquête:

- Onderzoeken op welke wijze het steunpunt vorm gegeven kan worden in dorpshuis de Gearte (fysiek of telefoon).
- Werkgroepen vormen vanuit straat/ wijk, die met signalen naar centraal punt kunnen komen (dorpsbelang, steunpunt).
- Gemeente informeren over de behoefte aan een steunpunt en samenwerken tot het komen van een steunpunt (fysiek, telefoon) Gemeente zou de randvoorwaarden kunnen scheppen.
- Opstarten vacaturebank digitaal (hier is men vanuit de gemeente al mee bezig) afstemming vraag en aanbod. Interviewen van dorpsbewoners, wat ze willen en kunnen doen.
- Jongeren meer betrekken bij activiteiten, projecten, en voorlichting geven over alcohol en drugs ook richten op ouders.
- Ondersteuning opvoeding voor ouders, die hier behoefte aan of nodig hebben. Dit koppelen aan steunpunt.

- Toezicht op loslopende honden en katten, alsmede verantwoordelijkheid t.a.v. hondenpoep.
- Culturele activiteiten.
- Meer informatieverstrekking.

Conclusies uit de lijmpotenquête:

- Bewoners zijn tevreden over activiteiten aanbod voor volwassenen.
- Bewoners ervaren hun dorp als saamhorig (85%)
- Zowel over de bereikbaarheid als frequentie van het openbaar vervoer zijn de bewoners ontevreden (31%)
- Iets minder dan de helft van de bewoners doet aan vrijwilligerswerk 47%
- Van het aantal bewoners dat op dit moment geen vrijwilligerswerk doet, wil bijna 4% dit wel gaan doen in de nabije toekomst, 56% wil dit niet vanwege drukte, werk, gezin, andere verplichtingen.
- Merendeel van de bewoners die enquête hebben ingevuld 90% staat positief tegenover een steunpunt in de Gearte
- Er is meer aandacht nodig voor het voorkomen van verslaving vindt 57% van de bewoners die de enquête hebben ingevuld

Deze visie in kort bestek

Visie: wat willen we.

We willen voor langere tijd waarborgen dat het ontspannen plattelandskarakter van deze dorpen behouden blijft, te midden van een rustige groene omgeving bestaande uit boerderijen, bossen en kustgebied.

Goede openbare voorzieningen, goede bereikbaarheid, de nodige winkels en werkgelegenheid dienen bij te dragen aan de leefbaarheid en de continuïteit daarvan.

Veiligheid, saamhorigheid en een sociale instelling - ook naar buitenstaanders - zijn essentiële onderdelen van onze cultuur.

Uitwerking: hoe willen we dat verwezenlijken.

- Het inrichten van een centraal steunpunt in De Gearte voor vragen en ondersteuning. (3.1)
- Het instandhouden van onze voorzieningen door intensief gebruik en promotie. (3.2)
- Het handhaven van ons rijke verenigingsleven door intensief speurwerk naar enthousiaste en getalenteerde leidinggevenden en bestuurders. (3.3)
- De gestructureerde contacten met de gemeente continueren. (3.4)
- Het evenwicht tussen recreatie, natuur en landschap bewaken. (3.5)
- Onze jeugd, onze toekomst, een luisterend oor gunnen. (3.6)
- De beschikbaarheid van betaalbare woningen vraagt onze voortdurende zorg, evenals kwaliteit en prijs van huurwoningen. (4.1)
- Mogelijkheden creëren voor ouderen om thuis oud te worden d.m.v. levensbestendige woningen c.q. beschermd wonen in "hofjes". (4.2)
- Er is voorlopig geen grootschalig uitbreidingsplan nodig; een lichte groei zoeken in inbreiding. (4.3)
- Onze werkgelegenheid koesteren. (4.4)
- Met betrekking tot verkeerssituaties aandacht besteden aan rijsnelheid, parkeergelegenheid en ontsluiting door normaal en zwaar verkeer. (5.1 t/m 5.5. en supplement 1)
- Onze inwoners en onze overheid blijven stimuleren een bijdrage te leveren aan het welzijn van onze dorpen (6.1)
- Informatievoorziening d.m.v. website en dorpskrant continueren. (6.2)

2. Sterke punten van onze dorpen

Van oudsher is de *saamhorigheid* groot, wat zich vooral uit bij feesten en gezamenlijk gedragen verdriet. Saamhorigheid blijkt ook uit het grote aantal van zo'n 45 *verenigingen* voor algemeen belang, cultuur, sport, ontspannen e.d., gedragen door een groot aantal vrijwilligers. Zo'n 50% van onze inwoners doet iets voor de gemeenschap. We zijn redelijk tevreden met onze *voorzieningen*: bedrijventerrein, middenstand en diverse accommodaties. Er is ons veel aan gelegen, te houden wat we hebben.

Voor de toeristen zijn er een aantal goede campings, hotel- en restaurantvoorzieningen en een prachtige locatie voor kite-surfen.

3. Welzijn en voorzieningen.

3.1 Steunpunt

Huidige situatie:

Er is momenteel geen centraal steunpunt. Voor vragen en ondersteuning richten we ons t.n.t. tot iemand uit het dorp en kerken en verenigingen bieden ook ondersteuning. Verder heeft Balk een WMO-loket.

Gewenste situatie:

Het is gewenst in De Gearte een **steunpunt** in te richten voor informatie over zorg, bankzaken e.d. Vooral veel ouderen vinden dat urgent. Zo'n steunpunt zal in ieder geval veel functies in zich moeten kunnen combineren. Te denken valt aan een comité, dat onderzoekt hoe zo'n steunpunt vorm moet krijgen.

3.2 Voorzieningen

Huidige situatie:

We kunnen als drie dorpen bogen op velerlei voorzieningen: scholen (basisschool en modevakschool), kerk, middenstand, apotheekhoudende huisarts, dorps huis met sporthal en peuterspeelzaal, sportvelden met accommodatie, evenemententerrein, ijsbaan, jachthaven, een rijk verenigingsleven, enz..

Natuur, landschap en milieu zijn sterke punten: prachtige bossen (o.a. het bekende Rijsterbos), het IJsselmeer (de zee) met Mokkebank en vogelhut, het Mirnser Klif, de Friese Meren vlakbij (De Morra) en daarnaast nog open landschap met mooie zichtlijnen. In deze mooie gebieden zijn veel recreatie mogelijkheden o.a. in de vorm van voet-, fiets- en ruiterspaden. Allemaal items om te koesteren.

Dan is er nog de *rust*: geen storende spoor- en autowegen, geen vervuilde en lawaaiige industrie. Het gezondste gebied van Nederland. Wat willen we dan nog meer. Toch wel!

De bereikbaarheid van onze dorpen via het openbaar vervoer is dramatisch slecht. Is er regelgeving voor het gebruiken van openbare wegen, fiets- en voetpaden door ruiters?

Dan nog dit. Vroeger lag er in het verlengde van De Steke een fietspad naar Warns. Dit fietspad willen we graag terug.

Supplement 2

De Lijmpot-enquete in kort bestek

Welke voorzieningen mist u? Wat wilt u nog kwijt?

- Dorpskern, dorpsplein of brink.
- Aankleding met meer bankjes en terrasjes.
- Toezicht van ouders en politie op ronddwalende, vroegdrinkende en vernielende jeugd. Oudjaarsavond is vaak een ergernis.
- Openbaar vervoer aansluitend op de schooltijden van het vervolgonderwijs.
- Er is geen bank en er zijn weinig winkels b.v. een goede slagerij.
- Ontmoetingsplek voor ouderen b.v. leugenbankje.
- Hangplek voor jongeren.
- Starters- en seniorenwoningen.
- Info en advies voor senioren (steunpunt).
- Opvang alleenstaanden (vooral op zondag) en inwoners die tussen wal en schip dreigen te raken.
- Jeugd is actief, maar zal t.z.t. ook bestuursverantwoordelijkheid moeten willen dragen, anders wordt het moeilijk te houden wat we hebben.
- Inspraak bij plannenmakerij van de gemeente (mondeling, schriftelijk).
- Gemeente dient ontvangst van brieven te bevestigen.

Gewenste situatie:

De *gewenste* route loop vanaf 't Flinkeboskje via de Mientwei en Smidsleane/Breelenswei naar de Skuniadyk en dan naar het industrieterrein. Er is een betere bewegwijzering met bordjes "bedrijventerrein" op de gewenste route noodzakelijk. Ook *TomTom* inseinen.

Genoemde T-kruising Smidsleane/Mientwei moet worden *verwijd* en beter ingericht.

Vrachterverkeer naar het uitbreidingsplan "IJsbaan" dient gebruik te maken van Bakwei, J. Nagelhoutlaan en Mr. Döllestraat als aanrijroute, dit wel tot enig ongenoegen van de aanwoners van deze straten.

Er is behoefte aan een betere **ontsluiting van de Burde**, zodat het zware verkeer niet via de bebouwde kom van de Skuniadyk hoeft. Dit kan b.v. door vóór het bordje "bebouwde kom" bij het architectenbureau Zijlstra een aftakking naar het westen te maken. Beter is nog achter de industrieterreinen van Boltjes & Van der Werf langs rechtstreeks op Mirns aan te kunnen rijden. (eventueel met voorrangskruising daar).

Mocht er een rondweg om Hemelum komen, dan is het ook mogelijk daarop aan te sluiten. Maar we moeten ook oppassen dat we het karakter van onze kleine ZWH niet te veel aantasten

ad 5.5 Overige verkeerssituaties

Huidige situatie:

Er wordt door de jeugd veel geracet en gecrossed, vaak op landschappelijk of historisch gevoelige plaatsen zoals het Wyltânspaed en bij het Alldyksgat.

Er is sprake van verplaatsing van de entree van het sportterrein.

Er zijn veel klachten over de bereikbaarheid met het openbaar vervoer.

Het ruiterverkeer neemt toe.

Gewenste situatie:

Wij vinden het race- en crossgedrag op het Wyltânspaed en op het voetpad langs het Alldyksgat niet juist en vinden dat dit verboden moet worden. Wat betreft brommers en motorvoertuigen zou het Wyltânspaed alleen toegankelijk moeten zijn voor bestemmingsverkeer. De jeugd moet natuurlijk wel ergens naar toe kunnen. Mogelijk kan er een crossbaan gemaakt worden b.v. op een leeg industrieterrein.

De entree van het sportterrein van de S.V. Bakhuizen moet niet via de Burde gaan.

De jeugdleden komen dan tussen het zware verkeer terecht.

Daarnaast zijn er de nodige voorzieningen voor werkgelegenheid op het bedrijventerrein en in de dorpen. En tenslotte beschikken we over bouwterrein.

Gewenste situatie: (Op sommige items wordt elders ingegaan.)

Er is ons veel aan gelegen te houden wat we hebben. We kunnen daar als bewoners zelf veel aan doen door onze voorzieningen ook te benutten.

Voor het behoud is lichte groei noodzakelijk, maar daaromtrent is het toekomstperspectief ietwat somber.

Voor veel voorzieningen, zoals kerk, clubgebouw S.V. Bakhuizen, M.F.C. De Gearte, verenigingsleven, enz. wordt er werk verzet door vrijwilligers. Dat geeft resultaat en saamhorigheid. Maar we oogsten daarbij naar ons gevoel niet altijd die waardering van onze gemeente, die wij o.i. verdienen. We vinden dat we best eens wat meer aandacht (en financiële ondersteuning/subsidies) van onze bestuurders mogen krijgen. We kunnen het niet alleen.

3.3 Verenigingsleven

Huidige situatie:

BMR heeft een rijk verenigingsleven, steeds aangestuurd door een groot scala aan vrijwilligers; 47% van al onze inwoners doet iets als vrijwilliger. Uit de Lijmpot enquête blijkt, dat velen van ons vinden, dat jeugd en jongeren hun verantwoordelijkheid zullen moeten nemen door een actievere rol te gaan spelen. Dat geldt dan vooral voor bestuurlijke en leidinggevende verantwoordelijkheid, want in hand- en spandiensten doet de jeugd al veel.

Gewenste situatie:

Het instandhouden van het verenigingsleven zal veel inspanning kosten van ons allemaal.

Het quotum vrijwilligers zal slechts met grote moeite kunnen worden vergroot. Het ziet er toch naar uit dat - door gebrek aan menskracht - de verschillende verenigingen in de toekomst nog meer de handen ineen moeten slaan, om alles te behouden wat we hebben. Vooral bestuursfuncties (voorzitter, secretaris, penningmeester e.a.) lijken steeds moeilijker invulbaar, door het langdurige (vaak 8 jaar) en verantwoordelijke karakter ervan. Dat is wat anders dan even tijdelijk klussen. Eerlijke voorlichting (transparantie) naar nieuwe bestuursleden is noodzakelijk, evenals begeleiding na de start (niet laten verzuipen)

Mogelijk kunnen we in de toekomst een (betaalde) *dorpscoördinator* aanstellen, die voor een overkoepelende omnivereniging werkt, waar alle bestaande verenigingen bij zijn aangesloten. (zie ook: 6.1 Vrijwilligers)

3.4. Contact met de gemeente

Huidige situatie:

Er zijn - al dan niet terecht - veel *klachten* over bereikbaarheid van ambtenaren, voorlichting door de lokale overheid en transparantie van plannen.

Er is verder ook behoefte aan een betere coördinatie vanuit de gemeentelijke overheid. Daarvoor is door de gemeente reeds een contactfunctionaris aangesteld (dhr. Klaas Knobbe). Deze heeft een matrix ontwikkeld, waarin alle wensen van alle dorpen (dus ook van onze dorpen) zijn en worden verwerkt.

Verder is er twee keer per jaar in het kader van het Gebiedsgebonden Werken overleg tussen bestuur BMR en de gebiedscoördinator, Dhr Knobbe, en een van zijn medewerkers. Dit werkt goed. Ook is er een keer per jaar overleg met het college van B & W.

Gewenste situatie:

Als bovengenoemde matrix goed gaat functioneren, kunnen gewenste werkzaamheden soms gecombineerd worden uitgevoerd. En ook kan voorkomen worden, dat nieuw beleid de bestaande voorzieningen in de wielen rijdt.

In beide hierboven genoemde overlegstructuren zal deze dorpsvisie een grote rol gaan spelen.

3.5 Recreatieve voorzieningen en landschap

Huidige situatie:

We wonen in een prachtige streek, waar recreatief mogelijkheden liggen.

Toeristische voorzieningen vinden we in een paar goede campings, in hotel- en restaurantvoorzieningen in Rijs en het paviljoen in Mirns op een prachtige locatie (kite-surfen).

Natuur, landschap en milieu zijn sterke punten. We beschikken in onze directe omgeving over prachtige bossen (het bekende Rijsterbos), het IJsselmeer (de zee) met natuureservaat De Mokkebank, Het Mirnser Klif, de Friese Meren (De Morra) en open landschap met mooie zichtlijnen. In deze mooie gebieden zijn veel recreatiemogelijkheden door voet-, fiets- en ruiterspaden. Allemaal belangrijke items om zorgvuldig te bewaren.

Dan is er nog de *rust*: geen storende spoor- en autowegen, geen vervuilende en lawaaiige industrie. Het gezondste gebied van Nederland. Zeer geschikt voor recreatie.

Het creëren van parkeervakken kan mogelijk gecombineerd worden met het doorbreken van “lange rechte stukken” (zie boven). Deskundig advies inwinnen is vooraf gewenst.

Een aanzet als boven omschreven is al gegeven door de werkgroep “herinrichting St. Odulphusstraat”, maar dan alleen voor deze straat.

Vrachtverkeer hoort op het industrieterrein te parkeren, alhoewel dat ook daar soms overlast kan geven. Ten aanzien van het parkeerbeleid daar, is overleg met de bedrijven gewenst. Mogelijk is er voor vrachtauto's een centrale parkeergelegenheid pal buiten het dorp te ontwikkelen (omheind i.v.m. de veiligheid).

ad 5.3 Aanrijroutes

Huidige situatie:

Er zijn plannen om alle wegen naar Bakhuizen tot 60-km-wegen te bestempelen. Dit gaat o.i. ten koste van de bereikbaarheid.

Gewenste situatie:

Wij kiezen uit overwegingen van bereikbaarheid en veiligheid liever voor *fiets- en voetpaden* langs de wegen om langzaam verkeer en auto's, vrachtverkeer en zwaar landbouwverkeer van elkaar te scheiden. Handhaving van de 80 km is daarbij mogelijk. In het bijzonder geldt dit voor de Smidsleane/Breelenswei. Ook op de Leise Leane moet 80 km gehandhaafd blijven. Een limiet van 60-km wordt op de Rysterdyk en de Murnserdyk als minder bezwaarlijk ervaren. Er is ook betere belijning nodig op de toegangswegen.

ad 5.4 Routes zwaar verkeer

Huidige situatie:

Veel vrachtverkeer maakt gebruik van sluiproutes en komt door Rysterdyk of T. de Boerstraat binnen.

De T-kruising Smidsleane/Mientwei is erg slecht ingericht, hetgeen een belemmering is voor de bereikbaarheid van de Burde. Vaak moet men de berm in of over de “biggenruggen”. De hele kruising ziet er slordig uit. Ook de vlakbij geplaatste bushalte is een belemmering voor het doorgaande verkeer.

Vrachtverkeer van en naar het uitbreidingsplan “IJsbaan” maakt soms gebruik van de net heringerichte Havenstraat en A. Rampionstraat, wat ten koste gaat van de vernieuwde bestrating.

Supplement 1

Verkeerssituaties nader uitgewerkt

ad 5.1 Rijsnelheid

Huidige situatie:

Vrijwel unaniem wordt door onze inwoners aangegeven, dat er in onze dorpen **veel te hard gereden** wordt (meestal door de eigen inwoners, maar ook bussen). De lange rechte straten werken dat in de hand. (o.a. Skuniadyk, Bakwei, T. de Boerstraat, Havenstraat/A.Rampionstraat).

Een tegenovergesteld probleem is het bestempelen van het lange lintdorp Rijs als “bebouwde kom”, waarmee een erg lange en hinderlijke **30 km-zone** is ontstaan.

Gewenste situatie:

De oplossing moet enerzijds gezocht worden in het *doorbreken van “het lange rechte stuk”*. Maar deze oplossing zoeken in wegversmallingen (bloembakken) en/of drempels wordt echter weer als gevaarlijk en hinderlijk bestempeld. Mogelijk is er een oplossing te bedenken in samenhang met het parkeerprobleem. (zie hierna) Voorafgaand is deskundig onderzoek nodig.

De oplossing moet anderzijds gezocht worden in *handhaving* van de aangegeven rijsnelheid en *discipline* van de weggebruikers.

In Rijs zouden onze inwoners liever een hogere limiet willen c.q. een kortere 30 km-zone.

ad 5.2 Parkeren

Huidige situatie:

Veel gezinnen beschikken over een of meerdere auto's, die - kost wat kost - voor de deur of in de directe omgeving geparkeerd worden. Dit betekent dat er vaak “op de stoep” geparkeerd wordt.

Verder worden er vaak vrachtauto's in het dorp Bakhuizen geparkeerd, wat als erg storend ervaren wordt.

Gewenste situatie:

Het dorp Bakhuizen heeft *meer parkeerplaatsen* nodig. Er moet gezocht worden naar het creëren van meer parkeervakken c.q. schuine insteekvakken, of meer centrale parkeergelegenheden. Daarbij moet er wel voor gewaakt worden dat daarvoor niet alle groen moet wijken. Daarnaast is *handhaving* van parkeerregelgeving noodzakelijk om resultaat te verkrijgen.

Gewenste situatie:

Nieuwe recreatieve voorzieningen maken in de vorm van campings levert toch zorg op, dat het landschap - met zijn prachtig reliëf - daardoor zal worden aangetast. We willen graag groen blijven, zichtlijnen houden en koeien in de wei. Ons kapitaal is de natuur en het uitzicht.

Een kleine camping, goed gecamoufleerd en niet midden in het open landschap, zou moeten kunnen, maar levert nauwelijks werkgelegenheid op. De angst dat zo'n project “groot” zal uitgroeien, maakt velen niet direct enthousiast.

Het is verder bekend, dat het sportieve kamperen aan het inboeten is. De recreant vraagt luxe in grote bungalows en stacaravans (zie De Vossenhoek). Dat betekent grote witte dozen in het landschap. De winst aan werkgelegenheid is daarbij niet groot.

Uitbreiding van het fietspadennet is minder ingrijpend, maar er is al veel. Dit geldt ook voor de ruiterpaden. Er zou misschien beter gezocht kunnen worden naar winter- en/of slechtweer voorzieningen en idem activiteiten.

Nieuwe verbindingswegen kunnen het landschap aantasten. Denk aan een eventuele verbinding van De Burde en rondweg Hemelum. Dit vraagt zorgvuldig afwegen. De Vereniging Natuurmonumenten, die door legaat grond van een agrarisch bedrijf tussen Sudergoawei en Rijsterbos in Rijs in handen heeft gekregen ter weerszijden van de Leise Leane in de gebieden Witte Akkers en Rijsterpolder, heeft een grootschalig plan dit in te richten als natuur- en wandelgebied. Dit biedt kansen, maar ook bedreigingen.

Alle in 3.5. genoemde factoren vragen grote alertheid van bestuurders en inwoners.

3.6 Welke voorzieningen wil de basisschooljeugd?

Gewenste situatie (een selectie):

Behouden en uitbreiden jeugdthunk b.v. vaker open, meer activiteiten, meer disco Meer speelgelegenheid b.v. pannaveldjes of trapveldjes; meer speeltuintjes met leuke dingen (geen wipkip!); meer actie.

Hangplek (hanghok) voor de jeugd met daarbij hinkel- skeeler- en/of skategelegenheid (betegeld pleintje of skatebaan), tafeltennistafel, volleybalveldje, basket e.d.

Weitje met wat dieren (hertenkampje) of kinderboerderij en daarbij meer wandelgelegenheid.

Hondenuitlaatplek zodat je niet altijd in de hondenpoep loopt en voetbalt.

Meer winkels, een dorpskern (brink), en opknappen van oude panden.

Vervoergelegenheid voor ouderen b.v. voor naar de dokter.

4. Wonen en werken (nadere uitwerking)

Betaalbaar wonen

Huidige situatie:

Door het plan “IJsbaan” is er nu voldoende aanbod van bouwkavels. Ook zijn er daar tien prachtige levensbestendige huurwoningen gerealiseerd. De eigen inwoners hadden bij de nieuwe kavels en de huurwoningen steeds voorrang en er is veel gebruik van gemaakt, t.a.v. de bouwkavels in de eerste goedkopere fasen. Daardoor kwamen er weer andere huur- of koopwoningen vrij voor starters. Op dit moment is er door deze doorstroming meer aanbod dan vraag naar koopwoningen. Het lijkt er verder niet op dat er voorlopig nog nieuwe huurwoningen bij zullen komen. De kwaliteit van de bestaande (oudere) huurwoningen zou beter kunnen.

Gewenste situatie:

We moeten alert zijn, dat er voldoende *woningaanbod* blijft voor onze eigen inwoners, vooral **betaalbare woningen voor starters**. Als er geen aanbod voor hen is, trekken onze jongeren weg en dat willen we niet. De kwaliteit van de bestaande huurwoningen vraagt om renovatie (of vervangende nieuwbouw). Waar huurwoningen door “Wonen ZW Friesland” zijn verkocht, ligt deze taak bij de nieuwe eigenaren. Veel huurders zijn zelf al tot renovatie overgegaan. Als de woningstichting dit moet uitvoeren, vreest men prijsstijgingen. En huurwoningen moeten betaalbaar blijven; d.w.z. niet duurder dan tot maximaal € 450,--.

Toekomstgericht wonen voor ouderen

Huidige situatie:

Wie eenmaal gesetteld is, blijft graag zitten waar die zit. Ouderen blijven graag zo lang mogelijk zelfstandig, het liefst thuis of in ouderenwoningen. Die zijn er in de Mariahof, aan de Heer Jacobstraat en de Gaestwei, maar de latere ouderenwoningen op de hoek van Bakwei en Ageommeleane lijken beter te voldoen. Als zelfstandig wonen niet meer gaat, was men t.n.t. aangewezen op verzorgingstehuizen (De Finke, Talmahiem, Bos en Meerzicht) of verpleeghuizen (Bloemkamp, Ielânen).

Gewenste situatie:

Gezien de ontwikkelingen die voortkomen uit de nieuwe W.M.O.-wet zal aan ouderen de *zorg steeds meer thuis* geleverd worden. Dat geeft behoefte aan **levensbestendige woningen**. Daarvan zijn er nu dus een aantal gereed gekomen aan de Langebaan. Mogelijk moeten ook andere (huur)woningen om die reden gerenoveerd worden en aangepast aan de eis van “thuis oud worden”. Ook wordt er gedacht aan “hofjes/appartementjes”, maar dan liefst op centraal gelegen vrijkomende terreinen binnen de bebouwde kom. (b.v. terrein voormalig transportbedrijf Van der Werf, terrein boerderij L. Monkelbaan e.a.). Alles met de mogelijkheid uitgebreide zorg te bieden, zodat ouderen zolang mogelijk thuis kunnen blijven wonen.

7. Overige punten:

- Het behoud van de prachtige gerestaureerde St. Odulphuskerk.
- Het vaker gebruiken van deze kerk voor concerten en koren.
- Hondenpoep: een onoplosbaar probleem.
- De verniel- en pestzucht van sommige jeugdigen, vooral rond de jaarwisseling.
- Meer kunst in het dorp.
- Een beweegbare brug over de Bakhúster Feart
- Uitbreiding strand en kitesurfstrand bij 't Koepeltsje
- Een kleine campergedoogzone bij 't Koepeltsje.
- Het koesteren van onze evenementen (o.a. Bakhúster feest).
- Het bewaren en verspreiden van de dorps historie (bij 100 jaar BMR en via de web site)
- Dromen over een dorpspleintje (Brink) met terrasjes, zoals in Oudemirdum.
- Is er ergens ruimte en financiering voor een museum? (kappers-, smederij- en visserijmuseum)

8. Klein leed

- Het plaatsen van grote borden op de Bakwei met “overstekende kinderen” (zie Hemelum)
- Inrijverbod Wytlânspaed aan beide kanten; alleen voor aanwonenden.
- Overhangende hagen T. de Boerstraat.
- Het Rijsterbos is soms onbegaanbaar, o.a. ook door mountainbikers.
- Meer bankjes hier en daar b.v. in het havenkwartier, in de dorpskern, bij de winkels
- Prullenbak en fietsenstalling bij de bushalte T. de Boerstraat.

9. Slotwoord

Tot slot nogmaals, deze Dorpsvisie is helemaal uitgeschreven in deze krant, zodat iedereen hier inhoudelijk op kan reageren. Het gaat niet om de lay-out, maar puur om de inhoud.

Reacties, vragen en/of aanvullingen graag doorgeven voor 1 oktober 2008 bij het bestuur van Dorpsbelang Bakhuizen, Mirns en Rijs.

Het bestuur: Joop Melchers, Trientsje Stienstra, Piet vd Linden, Tjitske Jansen, Wink Blomsma, Tjalke Albada, Marjan Postma en Bertus Postma.

Er is ook gedacht aan een vrijwilligersvacaturebank.

De steeds toenemende regelgeving speelt een grote rol. Bij veel kleine verenigingen moeten al die bestuurders de regels kennen. Bij een grotere vereniging is het mogelijk een specialist te vinden. Ondersteuning kan ook gezocht worden bij Doarp-swurk en Foarset.

Wij menen het volgende in onze dorpsvisie te moeten schrijven:

- wij verwachten van onze inwoners, dat zij hun bijdrage leveren aan het welzijn van onze dorpen.
- wij verwachten van de overheid, dat ze er alles aan zullen doen om het onze vrijwilligers en ons verenigingsleven zo gemakkelijk mogelijk te maken.

6.2 Informatievoorziening.

Huidige situatie:

Website www.Bakhuizen.nl en dorpskrant Op 'e Hichte worden als belangrijk ervaren. Een erg gewaardeerd infoblad is "Sportnieuws", in de volksmond "Het voetbalkrantje", het clubblad van de R.K. VV Bakhuizen, waarvan de eerste editie op 4 september 1968 uitkwam. Nu 40 jaar geleden en al die 40 jaar tijdens het seizoen wekelijks verschijnend. Daarnaast hebben ook de kerken en de school hun infobladen, echter minder frequent uitkomend.

Gewenste situatie:

Website en dorpskrant moeten *beter* functioneren. De website moet regelmatig onderhouden worden: oud nieuws verwijderen en nieuw nieuws toevoegen. Op de website moet verder te vinden zijn, welke verenigingen en voorzieningen er zijn. Voor nieuwe inwoners is dat belangrijke informatie. Ook een activiteitenrooster is erg belangrijk.

De dorpskrant moet frequent verschijnen, eveneens met agenda van activiteiten, zodat verenigingen elkaar niet in de wielen rijden. Verder is een "dorpsgids" belangrijk, waar alle verenigingen in vermeld staan en hun activiteiten voor elke week te vinden zijn. Deze gids moet natuurlijk ook digitaal te raadplegen zijn.

Ook alles wat met "bedrijven" te maken heeft zou op de website te vinden moeten zijn, met links naar bestaande eigen websites. Tenslotte wensen we alle bestaande infobladen nog een lang leven toe. Er is wel eens gesproken over samenvoeging van alle info in één blad. Maar waarschijnlijk is dat wel minder arbeidsintensief, maar de bestaande situatie heeft zo z'n charme.

Toekomstvisie wonen

Huidige situatie:

Momenteel (situatie 2008) is er voldoende kavel- en woningaanbod.

Gewenste situatie:

Voor de toekomst valt er te denken aan lichte groei, waarbij de groei niet gezocht moet worden aan de buitenkant, omdat dat leegstand opleveren kan in de "binnenstad". We kunnen denken aan inbreiding: lege terreinen en t.z.t. leegkomende kavels opvullen.

Cijfers geven aan dat er nu al een overschot aan kavels en woningen is in de ZWH. De voorspellingen geven aan dat binnen 20 jaar het effect van bevolkingsdaling merkbaar zal zijn. Voorzichtigheid is dus geboden. Grootschalige projecten zijn voorlopig niet nodig.

Werken

Huidige situatie:

We hebben een prachtig bedrijventerrein met een aantal goed functionerende bedrijven en een aantal middenstanders en ondernemers in de dorpen zelf. Dit en de werkgelegenheid elders levert voldoende werkgelegenheid op, zodat er sprake is van weinig werkloosheid.

Gewenste situatie:

Het is belangrijk dat we houden wat we hebben. De economische situatie is toch wat zorgelijk. En we zitten aan het voeteneind. Mogelijk is een betere ontsluiting van het bedrijventerrein De Burde (zie 5.4 Routes zwaar verkeer) wenselijk. Op het bedrijventerrein is voorlopig nog ruimte voor enkele (kleine) nieuwe bedrijven.

Ook t.a.v. de andere werkgelegenheid (middenstand, bouw, agrarische sector) dient er zorg te zijn om te houden wat we hebben en met elkaar goed op de winkel te passen. De zorgsector zal in de toekomst een belangrijke werkgever worden.

Verkeerssituaties (korte uitwerking)

Rijsnelheid

Zie voor een uitvoerige beschrijving: Supplement 1

Huidige situatie:

Er wordt in onze dorpen vaak **veel te hard gereden**.

Gewenste situatie:

Een oplossing kan gevonden worden in het *doorbreken van "het lange rechte stuk"*, mogelijk in samenhang met het parkeerprobleem.

Parkeren

Huidige situatie:

Er wordt te veel “op de stoep” geparkeerd.

Veel vrachtauto's worden in het dorp Bakhuizen geparkeerd.

Gewenste situatie:

Het dorp Bakhuizen heeft *meer parkeerplaatsen* nodig, mogelijk in samenhang met maatregelen t.b.v. de rijsnelheid. Daarnaast is *handhaving* van parkeerregelgeving noodzakelijk.

Vrachtverkeer hoort op het industrieterrein te parkeren, of op een centrale parkeergelegenheid buiten het dorp.

5.3 Aanrijroutes

Huidige situatie:

Er zijn plannen om alle wegen naar Bakhuizen tot 60-km-wegen te bestempelen. Dit gaat o.i. ten koste van de bereikbaarheid.

Gewenste situatie:

Wij kiezen liever voor *fiets- en voetpaden* langs de ontsluitingswegen, waarbij handhaving van de 80 km mogelijk is.

5.4 Routes zwaar verkeer

Huidige situatie:

Veel vrachtverkeer maakt geen gebruik van de gewenste route voor zwaar verkeer, of onder-vindt hinder van de slechte T-kruising Smidsleane/Mientwei.

Gewenste situatie:

De *gewenste* route, Flinkboskje, Mientwei, Smidsleane/Breelenswei, Skuniadyk, industrieterrein, beter bewegwijzeren, *TomTom* insein en de T-kruising Smidsleane/ Mientwei beter inrichten. (*situatieschets toevoegen*)

Een betere **ontsluiting van de Burde** creëren. (*zie Supplement 1*)

5.5 Overige verkeerssituaties

Huidige situatie:

Er wordt hier gedacht aan race- en crossgedrag door de jeugd, aan verplaatsing van de entree van het sportterrein, aan klachten over het openbaar vervoer en het ruiterverkeer.

Gewenste situatie:

Racen en crossen op openbare wegen is niet juist. De jeugd zou een eigen crossbaan moeten hebben. De entree van het sportterrein niet via de Burde.

De bereikbaarheid van onze dorpen via het openbaar vervoer is dramatisch slecht. Is er regelgeving voor het gebruiken van openbare wegen, fiets- en voetpaden door ruiters?

5.6 Resumé verkeerssituaties:

De hele verkeersproblematiek is vrij complex. Voor er maatregelen genomen worden is *deskundig onderzoek* nodig. Er dient gezocht te worden naar samenhang (rijsnelheid en parkeren) en de mogelijkheden die de wetgeving biedt (aanrijroutes en ontsluiting De Burde).

6 Vrijwilligerswerk

6.1 Vrijwilligerswerk

Huidige situatie:

Dit onderwerp heeft overlappings met punt 3.3 “Verenigingsleven”, omdat e.e.a. onlosmakelijk met elkaar verbonden is.

Het probleem ligt in een rijk verenigingsleven in combinatie met weinig mensen om alles te runnen. Verenigingen komen veel bij dezelfde mensen terecht voor functies. Jongeren staan niet te trappelen. Een korte termijn klus is wat anders dan een verantwoordelijke bestuursfunctie voor 6 á 8 jaar. Veel jonge gezinnen zijn tweeverdieners en hebben werk en zorg voor kinderen en minder tijd. Echter ook de mentaliteit is aan het veranderen.

Toch mogen we ook weer niet mopperen, want er wordt heel veel vrijwilligerswerk gedaan, maar de toekomst baart zorgen.

Gewenste situatie:

Nogmaals gezegd: mogelijk kunnen sommige besturen samenwerkingsverbanden, combinaties of fusies aangaan. (zie NOK) Er zijn dan minder functies te vervullen, maar het werk vraagt weer meer verantwoordelijkheid. Goede voorlichting bij het werven is heel belangrijk.